35ste Jaargang. — Nr 19 — Abonnementsprijs : fr. 15,00 per jaar — 50 centiemen het exemplaar — Zaterdag 19 Mei 1939.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . . . fr. 1,50
Tusschen Algemeen en Provinciale nieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN :
Van 1 tot 4 regels . . . . fr. 5,00
Elke regel meer . . . . . fr. 0,75

BUREEL & REDACTIE
BRUSSELSTRAAT, GENK
Postrekeningen (Giro-rekening)
— TONGEREN —
Postcheck N° 2080. — Telefoon 42.

Wanneer gaat het beter ?

Gedurende de afgelooopen kiescampagne hebben de Katholieken in sommige gewesten plakbriefjes verspreid waarop te lezen stond :

« Stemt Katholiek,
dan wordt het beter ! »

Dat er wel eens geschokschouderd werd om wat men « kiesliteratuur » noemde zu en wij geenszins betwijfelen.

Maar wij leggen er toch den nadruk op dat de leiders der Katholieke Vlaamsche Volkspartij deze bevestiging geenszins als een lotje beschouwden, doch integendeel overtuigd waren en blijven dat een sterke Katholieke partij zeer veel kan bijdragen om den toestand, ook op sociaal, economisch en financieel gebied te verbeteren.

Op sociaal gebied.

Heeft U, vriend lezer, al eens ernstig kennis genomen van het flink sociaal statuut dat door de Katholieke partij werd opgemaakt ? Kent U dit programma dat volledig gegrondvest is op de paauselijke encyclieken en voornamelijk op die heerlijke lichtbakens die « Rerum Novarum » en « Quadragesimo Anno » heeten ? Waarom zoudt U geen paar uren vrijen tijd besteden aan de studie van deze « keure », die oplossing brengt aan de zoo talrijke vraagstukken die zich in het huidige ingewikkelde moderne leven stellen, die verzoening brengt onder de belangen van beer en arbeid, middenstander en burger ?

Op sociaal gebied kan men ook maar alleen de doctrine waarde der Katholieke partij beoordeelen indien men, zonder voooordeelen, kennis heeft genomen van de programma's die gedurende het afgelooopen jaar voor de middenstanders en landbouwers werden opgemaakt. (1)

Deze programma's werden door al de afgevaardigden der Katholieke partij eenparig aangenomen en binden dan ook al de partijleden.

Maar om dit alles in werkelijkheid om te zetten, moet de Katholieke partij machtig zijn en zich gerugsteund voelen door de gansche katholieke bevolking van het land.

Op economisch gebied.

De Katholieke partij staat een vernieuwde stevige economische politiek voor.

Zij is tegen elke etatisntie inzake landbouw, nijverheid en handel ; zij kent aan den Staat het recht en de plicht toe de voortbrengst en de distributie te verzekeren door de ontwikkeling van binnen- en buitenlandsche afzetgebieden.

Ingesloten midden de groote landen van Europa, dreigt ons land te worden verpletterd indien er geen ordening komt onder de voortbrengers om eensgezind een eigen plaats op de wereldmarkt te vrijwaren en te verdedigen.

Vanwege den Katholieken Minister van Economische Zaken wordt door het land veel verwachtom nieuw even te schenken aan de ontreiderde nationale economie.

Op financieel gebied.

De Katholieke Partij wil evenwicht in de begrooting als voorwaarde voor het economisch en sociaal leven der natie.

Dit evenwicht moet worden nagestreefd, en dit zonder dat aan de sociale wetgeving wordt getornd, door :

De verwezenlijking van alle mogelijke besparingen, bijv. door de afschaffing der misbruiken inzake cumulatie ;

Het opsnoeren der belastingmuikers ;

Het uitschakelen der onproductieve werken voorzien in de buitengewone begrooting.

In den Staat moet, evenals in het familie-huishouden, de tering naar de nering worden gezet'd. Niet meer uitgaven dan de inkomsten het toelaten.

* * *

Op 2 April kwam de K.V.V. zegevierend uit den strijd.

De bevolking van ons land weet dat de Katholieke partij een programma heeft dat voor geen enkel ander moet onderdoen. De bevolking weet insgelijks dat dit programma nog niet volledig kon worden verwezenlijkt omdat de Katholieken in de openbare besturen geen volstrekte meerderheid hebben.

Maar zij rekent dan ook vol vertrouwen op de bevinrelvastheid en op de krachtdadigheid der Katholieke Ministers en der Katholieke parlementsleden « opdat het beter worde ».

J.B.

(1) « De politiek van het Blok der Katholieken ». 200 blz. — Prijs : 10 frank (K.V.V. Broekstraat, 23, Brussel).

Leest en verspreidt « DE POSTRIJDER »
De enige bladen van Limburg

Iets over zoogezegde « prijskampen »

Lichtgeloovige menschen.

Onze lezers hebben voorzeker ook al in sommige bladen aankondigingen aangetroffen, van zoogeuze de « prijskampen » waarbij allerhande schoone zaken te winnen zijn.

Het is nu een feit, dat de gewone menschen niet beter vragen eens iets te winnen, al kost hun dat prijje dan meer dan het dubbele van wat het waard is. Iets krijgen of iets winnen is bij klein en groot zoo'n betrachting welke heel menschelijk is, doch die ons net spreekwoord herinnert : een kinderhand is gauw gevuld. Een dat er natuurlijk veel slimmere lieden bestaan, die dat zwak van hun evenmensch weten uit te buiten, is ook al dikwijls genoeg bewezen, zonder dat daarom dien evenmensch echter een les weet te trekken uit wat hem toch zoo duidelijk bewezen wordt door het lot van anderen die er eerst inliepen.

Een fijn ingerichte « prijskamp ».

En het geval dat zich thans weer in Frankrijk heeft voorgedaan is al even leerzaam als zooveel anderen en wij deelen het met eenigen mede, alhoewel wij er stellig van overtuigd zijn, dat het alevenmin iets zal leeren als de feiten zulks vroeger gedaan hebben.

Hier was het een zekere heer Guillaume Derromas, oud 33 jaar zoogezegd ingenieur die in Parijs woonde en die thans door de rechterlijke politie is ingerekend om zijn medemenschen bij middel van « prijskampen » wat al te zeer in den.... hals te hebben gezien.

De Derromas had in het jaar 1937 te Parijs een T.S.F. zaak opgericht onder den onschuldigen titel van « Expansion Radiophonique ». Om klanten te maken richtte de mijnheer zoogezegde prijskampen in waarbij de winners in het bezit kwamen van een prachtig radioapparaat. Zij die echter zooveel geluk niet hadden als de anderen, konden als troost dan toch ook een radiotoestel krijgen aan zoogezegd 50 th. vermindering.

Ge moet nu ook niet denken, beste vrienden, dat de prijskampen moeilijk waren. Bijlange niet ! Het kleinste kind kon er aan meedoen. Hier ging het er enkel om een paar woorden te vollediggen, waaraan enkele letters ontbraken.

Of het eerlijk ging ?

Die prijskampen boden de meeste waarborg. De oplossingen werden ingezien en gecontroleerd door een huissier, als men heer Derromas geloven wilde. Maar in waarheid was er heelemaal geen huissier in het spel. De brave uitbater van het zaakje hield zelf heel zorgvuldig al de oplossingen bij en wanneer de datum van inzending verlooopen was opende hij de brieven en.... maakte dan zelf een oplossing die, natuurlijk, niet overeenkwam met die van de inzenders en officieel medegedeeld was. Om dit gedaan te krijgen zorgde de man van de prijskampen er wel voor woorden te nemen zoo als dit bij kruiswoordraadsels het geval is, en die op verschillende manieren kunnen gebruikt worden.

En op die manier ontsnapte Derromas aan alle vervolgingen. Eens de prijskamp voorbij liet de uitbater dan aan zijn deelnemers weten, dat zij spijtig genoeg, geen prijs hadden doch dat zij a's troostprijs een radio konden koopen aan « de helft van den prijs », die natuurlijk hoog genoeg geteld was om er wat aan te verdieren.

In de val geloopen.

De kruik gaat zoolang te water tot zij breekt, zegt het spreekwoord. En dit was hier ook het geval.

Immers al die brave menschen lieten zich niet beetnemen met het koopje, doch de moeite van Derromas was altijd goed betaald want, bij iedere oplossing diende men een kleinigheid te voegen — veel kleintjes maken een groot — voor de kosten van verzenden, verwittigen, nareelkosten of hoe hij het ook heeten wilde. Heer Derromas maakte gouden zaken tenkosten van zijn ijverige deelnemers aan de prijskampen, maar, zoo als het altijd is « hoe meer de duivel heeft, hoe meer hij hebben wil » en zoo kwam het dat op 't einde van de markt er al geld werd opgeraapt voor « radios aan halve prijs » zonder dat de toestellen geleverd werden.

Dan werd het een beetje al te bar en liep Derromas in de val, nadat hij zijn zaak dan al eens verplaatst had en haar den schoonen splinternieuwen naam gegeven had van « Radio Propaganda ».

En zoo eindigde de geschiedenis van een van de velen die er zich specialiseeren hun medemenschen een rad voor de oogen te draaien.

Internationale Toestand

De kwestie van Danzig.

Zooals men weet, is Polen niet voornemens goedschiks in te gaan op de eischen door Duitschland geteld, om Danzig bij het Rijk in te lijven. Kolonel Beck Poolsch minister van Buitenlandsche Zaken, heeft in eene waardige doch dreigende taal het Duitsch memorandum afgewezen, en tevens verklaard bereid te zijn tot onderhandelen, om deze kwestie op vredelievende wijze op te lossen.

Tot nu toe had Hitler het zeer gemakkelijk, om zonder slag of stoot en zonder dat er geprotesteerd werd, gansche landstreken in te palmen.

Het Poolsch verzet heeft dan ook in de Duitsche regeeringskringen, niet weinig verwarring teweeg gebracht en de bladen, gansch uit hun leed geslagen, kondigen dreigende artikels af tegen Polen.

Sommige bladen stellen voor te Danzig eene volksraadpleeging te houden, en de bevolking zelf uitspraak te laten doen ; doch te Berlijn is men er niet erg partijgunstig voor, daar men vreest dat deze raadpleeging ten voordeele van Polen zou uitvallen.

Ook doet te Berlijn het gerucht de ronde, dat Hitler de bemiddeling van Mussolini heeft gevraagd in zake het geschil tusschen Polen en het Reich.

Met ongeduld worden de komende gebeurtenissen afgewacht.

Duitsch-Italiaansch militair verbond.

von Ribbentrop, Duitsch minister van Buitenlandsche Zaken, heeft van zijn bezoek te Rome gelukkig gemaakt, om een militair verbond met Italië te sluiten.

Het afsluiten van dit militair verbond is op zichzelf geen buitengewone gebeurtenis. In werkelijkheid bestonden reeds zeer nauwe militaire banden tusschen Duitschland en Italië. De definitieve vastlegging van de betrekkingen tusschen beide landen in een politiek en een militair verdrag is niets meer dan een bevestiging van een feitelijken toestand. Niettemin is het besluit van Milaan van groot belang in internationaal opzicht.

Het is geen geheim, dat Berlijn reeds sedert lang de militaire samenwerking tusschen Italië en Duitschland op papier wenschte vast te leggen, maar in Italië had men zich daartoe tot nu toe niet alte inwonnen mee getoond. De tegenpartij welke Italië verkiezen zou hebben, zou er in bestaan, dat Duitschland zijn eischen ten opzichte van Polen niet zou trachten te verwezenlijken door de politiek van het voldongen feit, zooals het tot nu toe gewoon was te doen.

De Paus en de Vrede.

Volgens zekere gerichten zou de Paus voornemens zijn het initiatief te nemen, om een Europeesche conferentie bijeen te roepen, voor de regeling van het vraagstuk van Danzig. Engeland, Frankrijk Italië, Duitschland en Polen zouden er op uitgenoodigd worden. Aan de pauselijke nuntiaturen in deze landen werden onderrichtingen gegeven om de noodige stappen bij deze regeeringen te doen.

Het doel van den H. Stoel is de hoofdelijke mogendheden, die belang hebben met de kwesties die Europa verdeelen, ertoe te brengen samen te komen om die vraagstukken op te lossen door besprekingen. Dit kan slechts snel en de treffend gebeuren door een conferentie.

Met alles te handelen, herneemt Pius XII het werk van zijn voorganger.

De houding der betrokken mogendheden.

De houding der betrokken mogendheden, ten opzichte van eene internationale conferentie, schijnt gunstig te zijn. In alle geval, tot nu toe heeft geene enkele regeering afwijzend geantwoord.

Er wordt nochtans beweert, dat Duitschland het ontwerp niet erg genezen is. Volgens een bericht uit Berlijn, verklaart men aldaar dat, volgens de nationaal-socialistische leerstelsels, de katholieke Kerk zich slechts met de zaken van de andere wereld bezig te houden heeft, en niet met de staatskundige vraagstukken die zich op deze aarde voordoen....

Van den anderen kant wordt verzekerd dat de openbare meening niet eens op de hoogte werd gebracht van de tusschenkomst van den Paus voor het behoud van den vrede. Immers, de Duitsche bladen staan onder strenge censuur, en mogen slechts mededeelen wat door deze censuur wordt goedgekeurd.

Luidsprekersoorlog op de Duitsch-Poolsche grens.

Het Poolsche blad « Kurier Polski » meldt dat de Duits hers nahij de Poolsche grens, namelijk te Bogumin, verzachtige luidsprekers hebben opgesteld, die werden gebruikt voor nationaal-socialistische propaganda.

Polen heeft natuurlijk niet werkeloos toegezien en heeft van zijn kant insgelijks luidsprekers aangebracht, die even sterk zijn.

En thans is de oorlog tusschen de luidsprekers aan de Poolsch-Duitsche grens volop aan den gang.

Is dit niet veel beter dan de meerdruil van de hanenen te laten spreken ?

Laat ons kalm blijven

Overdreven nieuwsberichten.

Dat er op dit oogenblik eene groote onrust heerscht onder de menschen zal niemand betwisten. Iedereen meent dat de oorlog in aantocht is, en dat weldra de gansche wereld te vuur en te zwaard zal gezet worden.

En hoe kan het anders ?

Als men de dagbladen leest of gezwind voor de radio zat te luisteren naar ..... de berichten uit het buitenland », dan kan het niet anders of de hoofden der massa moeten zeer zwachtig staan en op hol gedreven worden.

Nauwelijks heeft een vreemd agentschap een nieuws verneld, of er komt een ander agentschap die het tegenspreekt. Duitschland trekt troepen samen aan de grens. Geen troepen te bespeuren in Duitschland. Italië mobiliseert ! Nederland mobiliseert ! De Engelsche vloot is vertrokken naar een onbekende bestemming ! Na Albanië is het de beurt aan Griekenland ! A's Duitschland of Italië nog een dwingeland grond inpalmen, zit het er beven op ons enz.

't Is waarlijk om het hoofd te verliezen. En is het dan te verwonderen dat de menschen zenuwachtig zijn en de gemoederen gespannen blijven ?

Slecht nieuws altijd geloofd.

En zooals het gewoonlijk gaat, slechte nieuwsjes worden altijd geloofd en soms rooskleurige berichten uit den duim gezogen bijzonderheden aangedikt.

Trachtmaar te bewijzen dat er ontspanning is ingetreden in den internationalen toestand. Niemand zal u gelooven.

Zeg maar dat alle landen afkeerig zijn van oorlog, en dat er reeds tientallen redenen vereist zijn om den oorlog te verklaren, en dat er nog geen druppel bloed vergoten werd.

Men zal u met twijfelachtigen blik aanzien. Maar zeg eens dat Duitschers aan de grens staan, de « paprikeren » gereed liggen om een aanzienlijke mobilisatie bijeen te roepen ! Dat ten minste is niets dat voorzichtig aanzien wordt, nieuws dat als een loopvuur voort de ronde doet, de menschen aan hun deur doet komen en hen gelegenheid geeft om het aan te dikken.

't Is alsof de massa een oorlog verlangt !

Laat ons toch kalm blijven.

Ver van ons te beweren dat het al suiker en honig is in Europa. Doch de stormvlag die sedert enkele maanden boven ons hoofd hangt zal beendrijven, zooals er reeds zooveel donderwolken heendreven.

Laat ons kalm blijven, kalm de gebeurtenissen afwachten, kalm ons dagelijksch werk verrichten en ons kalm vermaken op tijd en stond.

A's het zeldt te moet komen, en het zal niet komen, dan hebben wij tijd om erover te denken.

Meest het zelfs zoover komen dat een oorlog uitbreekt tusschen Engeland, Frankrijk en Italië of Duitschland, dan hebben wij nog 99 kansen op 100 om er niet ingesleurd te worden.

Wij zijn en blijven een onafhankelijk neutraal land. Wij betreuren alle oorlogen omdat de oorlog het grootste kwaad is dat er bestaat. Maar wij zijn zelfzuchtig en die zelfzucht is gewettigd na den oorlog 1914-1918 die nog frisch in het geheugen ligt.

En onze zelfzucht vraagt niets anders dan : België erbuiten ! Ons land zal er buiten blijven. Noch Frankrijk, noch Engeland, noch Duitschland zullen een hand naar ons uitsteken om ons te bemachtigen.

Houdt het hoofd koel ! De internationale toestand mag van ons geen zenuwmenschen maken.

Hoe zwaarder de omstandigheden, hoe kalmer men moet blijven. Dan begaat men geen dwaasheiden.

Die kalmte wordt geenzins in hand gewerkt door de pers.

Het gaat bepaald alle werken te buiten, de minste personeelsdeeling die de menschen doet huiveren te blokkettteren, om dan ergens in een verloren hoekje, dat huiveringwekkend nieuws tegen te spreken en te loochenstraffen.

Dat is eenvoudig paniek zaaien. En voor het oogenblik kunnen we best dergelijke manier van handelen missen.

Over werkloozensteun en werkweigering

Wij lezen in « De Bouwkrniek » :

Een typisch voorbeeld van de schaamteloze willekeur waarmede de zg. werkloozen het hun aangeboden werk kunnen weigeren zonder daarom van den werkloozensteun te worden uitgesloten, wordt ons geleverd door de poging die de Brusselsche Plaatsingsdienst van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg gedaan heeft om grondwerkers te vinden voor de afdammingswerken van de Vesder nabij Eupen. De aannemersfirma, die deze werken uitvoert, vroeg 150 grondwerkers tegen een minimumloon van 4.70 fr. per uur of 225.60 fr. per week.

De plaatsing dienst in kwestie probeerde deze grondwerkers aan te werven onder de ongelukkige werkloozen te Liedekerke, dat een centrum is van manoeuvers voor bouw- en openbare werken en waar bovendien het aantal werkloozen jaar in jaar uit gemiddeld 10 th. der bevolking bereikt. De werkloozensteun bedraagt te Liedekerke 69 fr. per week voor ongehuwden, tweeden de 25 jaar en 81 fr. voor die boven de 25 jaar. Rekening houdend met het feit dat de kosten van voeding en verblijf te Eupen 15 of 20 fr. per dag bedragen, naargelang men deze neemt in de plaatselijke kantien of bij den inwoner, zouden de belanghebbenden dus nog zuiver 120.60 fr. of 85.60 per week overgehouden hebben.

Wij laten den lezer raden hoeveel Liedekerkische ongehuwde werkloozen aangenomen hebben naar Eupen te gaan werken ? Geen een ! Alle ondervraagde werkloozen zonder onderscheid hebben den vertegenwoordiger van den Brusselschen Plaatsingsdienst wandelen gezonden met het antwoord, dat zij voor een uurloon van 4.70 fr. niet naar ginder wilden ; het moest 6 fr. zijn, nettte, er staande er in het Brusselsche zelf voor dergelijke manoeuvers maar 4.50 fr. tot 5 fr. per uur wordt betaald.

Maar.... zoo lang er geen dwang bij is, gaan deze jonge « lediggangers » — het woord is hier zeer toepasselijk ! — liever doppen tegen 69 of 81 fr. per week dan te gaan werken teger 225 fr. per week. Zijn dergelijke uitwassen van den werkloozensteun niet uitnoodigend en lenigtergend ?

Na wekenlange bemoeiingen heeft de Brusselsche Plaatsingsdienst hoop en al 45 grondwerkers kunnen vinden voor deze afdammingswerken, maar van die 45 waren er dan nog 32 sukkelaars van niet-verzekerden zonder werkloozen teun, en waarvan de meeste kost en inwoon genoten bij den Openbaren Onderstand der stad Brussel !

A's er ergens werk is, weigeren de aangesproken werkloozen eenparig onder allerlei voorwendsels het hun aangeboden werk te aanvaarden. Logischerwijze zou men dan deze werkweigeraars van den werkloozensteun moeten uitsluiten, maar men durft het niet te doen omdat de syndicaten, dan dadelijk moord en brand schreeuwen ; de meest originele uitvluchten om werk te weigeren, weten zij altijd goed te praten !

En intuss hen mag het land zich blijven doodbloeden om den werkloozensteun te kunnen uitkeeren.... en hoe langer hoe meer ledigangers te kweeken.... Wij wedden dat, als men van hoogerhand wat strenger maatregelen uitvaardigde tegen de werkloozen die het hun aangeboden werk weigeren, men jaarlijks op de werkloozensteun minstens 100 millioen fr. zou kunnen uitsparen.

Parlementair Nieuws

De bescherming der burgerlijke bevolking tegen het luchtgevaar.

Dinsdag namiddag heeft de Kamerkommissie van Landsverdedigingswezen onder voorzitterschap van M. Mundeleer, en in aanwezigheid van generaal Denis, minister van Landsverdedigingen.

De heer Ernest, verslaggever, gaf lezing van zijn ontwerp-verslag, dat goedgekeurd werd.

Generaal Denis heeft dan een breedvoerige uiteenzetting gegeven van de maatregelen, welke hij, op grond der volmacht zinnens is te treffen voor de bescherming der burgerlijke bevolking tegen het luchtgevaar. De Minister zal daarover in de Kamer een uitvoerige verklaring aflegger. Deze maatregelen betreffen niet alleen het bouwen van schuilplaatsen, maar ook de [illegible] der bevolking, de ontruiming der buurten de gevaarlijke [illegible] de uitrusting van de luchtvaartnijverheid, de stockeering van brandstof, enz.

Een gedachtenwisseling volgde daarop, tijdens dewelke verscheidene leden [illegible]